Ч. 49 (11.302). Львів, субота 3. березня 1928 Pocztowa opłata zapłacona ryczałtem. Рік XLVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло", Львів. — Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол. — За границею: В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 15? лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-36. — В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

На виборчий фронт!

Львів, 2. березня 1928.

Ще день і вся наша виборча боротьба завершиться 4. березня першим генеральним боєм на виборчому фронті. Наступить потім тижнева перерва для перегрупування сил, щоби в другому ударі завершити виборчу боротьбу голосуванням до сенату дня 11. березня. Перший раз на галицькій території беремо участь у виборах до польських законодатних установ, перший раз після великої національної катастрофи пробуємо свої сили та міряємо їх на цих наших теренах з противниками. Перший раз! І саме тому віримо, що ця перша проба сил випаде корисно для нас. Воно й інакше не може бути. Хто памятає величаве, хоч і трагічне вчора, цей оцінить належно й вагу переживаного сьогодні. Оцінить і поробить з того відповідні висновки для себе.

Якіж вони? Не може бути ні одного українця, ні одної українки, які важились би проявити байдужність, які сміли-б абсентуватися на виборчому фронті в моменті генерального бою, які взяли-б на себе відповідальність за заподіяні ними таким чином пробоїни в боєвих українських лавах. Одноцілими, цілкими, не податними і твердими як сталевий мур мусять бути національні лави українських виборців. Національні ідеали в серці, національні гасла на устах, виборча зброя в руках у виді виборчої картки з числом 18 — ось цей цемент, що сцілить їх, ось ця сила, що виведе їх на боєвий фронт, ось цей органічний наказ, ось цей складний гін біольогічного інстинкту самозберігання, що накаже карним лавам українських виборців витримати на фронті аж до здобуття перемоги.

В неділю всі на фронт, усі під національні, боєві прапори Українського Національно-Демократичного Обєднання, під боєву керму тієї одинокої загально-національної партії, яка є спадкоємницею великанського надбання, надбання політичного, культурного, економічного, яка має в своїй історії загально-національні активи цілих десятиліть українського національного відродження, яка від повстання української національно-демократичної партії дня 26. грудня 1899 р. по нинішний день вела і веде відповідальну перед народом та українською історією працю творення української нації з усіми її необхідними атрибутами. Нині перед нею великі, найвищі національні завдання, за здійснення яких вона бореться і буде боротися безупину до найбільшого напруження сил і волі.

Тому не сумніваємося, що кожний український громадянин і громадянка піде й до теперішних виборів у лавах тієї одинокої в нас незалежної національної, понадклясової партії, щоби тим самим доказати усім нашим „приятелям" та „опікунам", що найдорожчою і найцінніщою для нас справою все було, є і буде добро нації української.

Коли інші партії, а в тім і наші, що звуть себе теж „незалежними", закидують нашу виборчу масу міліонами примірників агітаційної, брошурової та плякатової літератури, то Українське Національно-Демократичне Обєднання з цьому їм дорівнати не може, саме тому, що воно справді незалежне, здане виключно на власні сили і мінімальні грошові засоби. Польська „одинка" і наші т. зв. „незалежники" з УПП, сельробу та інші їм подібні розсипали нетільки великанські маси агітаційних брошур і плякатів між українських виборців, але й розіслали між них цілі легіони наємних, добре платних агітаторів і все це в імя розбиття, в імя розвалу національного українського фронту, в імя поменшення числа українських мандатів, але з наказу тих, які їм дають на це фонди, які їх посилають не будувати, але валити і розбивати, нівечити творчу працю цілих поколінь. Останнього тижня наші „незалежники" з УПП і сельроби випустили таку масу виборчої агітаційної і до того незвичайно низької й нікчемної щодо якости та змісту літератури, що не може їм у тому дорівнати навіть польська „одинка", яка чейже може і повинна розпоряджати далеко-далеко більшими грошевими засобами чим наша найбільше „незалежна" УПП. Хто візьме до рук останнє число офіціяльного органу УПП тижневика „Праця", той переконається, що досі в нас ще ні одно видавництво, ні одна партія не могла спромогтися на таке коштовне видання з численними клішами і з окремим додатком (останні числа „Праці" взагалі були аж злобильні в додатки з ілюстраціями уппіських „лічців") карикатур (очевидно на УНДО). А які ті карикатури? Їх можуть поширювати хіба тільки люди обдерті з уякої моралі, позбавлені почуття людської гідности навіть у собі. Ні для уппістів, ні для сельробів, ні для радикалів в тому випадку не істнують ніякі навіть польські небезпечніші противники від Українського Нац.-Демократичного Обєднання. Дійсно мусить похитувати головою український свідомий виборець, дійсно мусить ненавидіти таких „незалежних", коли бачить, що вони в спілці з одинкою поборюють єдину національну партію.

Та власне вся та їх кепсько влаштована „незалежницька" поза, те їх за обильне розкидання гроша, і накінець та їх нікчемна, низька „боротьба" клеветою, брехнею та ненавистю проти Національного Обєднання є найкращою запорукою їхньої невдачі. Всі чесні, патріотичні громадяни, яким направду лежить на серці доля і добро українського народу, станут на виборчому фронті в рішаючі моменти в лавах Українського Національно-Демократичного Обєднання. Ніодного українця не сміє недоставати в боєвих лавах. Всі до виборчого бою в імя нашого великого минулого, в імя світлого, соняшного майбутнього.

Альзатці про українців.

Що каже „Експрес із Мілюзи".

У французькім великім деннику L'Express de Mulhouse головнім пресовім органі на терені Альзації, находимо в числі з дня 25-го лютого вступну статтю „Україна та проблеми европейського Сходу". Стаття франц. журналіста Еммуеля Евена є доказом, що думки про вагу України в майбутній міжнародній констеляції Европи починають виринати нині вже й у тих, що ще недавно ледви чи й чули саму назву Україна. Автор стверджує, що війна перемінила основно дотеперішню европейську карту і пригадала істнування народів, якими західні держави досі но досить цікавились. Він пригадує, що Франція весь час належала до тих, які про Україну не знали нічого.

„Можна ствердити, що Франція до кінця „другого цісарства" знала про істнування української проблеми. Який франц. освічений інтелігент не знав про взаємини королівського двору Франції з київським князівством? Адже в 1051 король Генрих I. одружився із княжною Анною, донькою великого князя із Києва Ярослава, якого велика феодальна держава, зорганізована на зразок держави Карла Вел. загинула недовго після його смерти від наїзду монгольських варварів. На руїнах цього київського князівства повстали нові держави, з яких одна, московська зуміла забрати собі назву київської держави „Русь", згодом перетвореної в „Росію". Так само колись імя римської імперії перейшло після її упадку до одної далекої провінції — Румунії".

„Не будемо тут пригадувати всього, що Франція знала про Україну. Пригадаймо лише, що в XVII ст. Левассер де Боплан, славний франц. інженір дав один із найкращих описів України і склав її географічну карту. У XVIII в. чимало українських політичних емігрантів з гетьманом Орликом, наслідником Мазепи, найшли дружній захист у Франції, звідки гетьман продовжував боротьбу проти Росії, почату Мазепою. Французькі діячі цікавились Україною ще довго Наполеон I-ий привязував велику вагу до домагань українців".

„Ця проблема стала на чергу дня в останне в XIX в., коли сенатор Казимир Делямар предложив у 1869 р. свій меморіял у сенаті. Цей документ є доказом прегарної знайомости із українською проблемою, вплутаною у справи европейського Сходу; висновки, які дає там автор мають ще нині практичне значіння".

„Та після 1870 р. французька думка займалась іншими справами. Треба було боронитись перед Німеччиною а Росія видалась їй сильною підтримкою у можливій майбутній боротьбі. Російська революція 1917 р. здивувала нас і розчарувала. Велитень упав нежданно, а на його розвалинах повстала між новими державами теж Україна. Спершу ми не пізнали своєї давньої приятельки, але познайомившись із подіями, уряди Франції та Англії визнали Українську Республику".

„В рр. 1918, 1919 і 1920 Україна зазнала великого лиха: її вищали окупації німецька та більшовицька. Молода республика впала, не маючи сил боронитися. Франція не слухала її прохань, бо сама була зайнята надто сильно російськими намаганнями завести старий російський лад".

„Після невдач у цьому напрямку, наш уряд, як і інші держави, мусів ввійти у зносини із червоною Росією. Український демократичний рух, що продержався чотири роки, був придушений російськими совітами. Але український національний рух, що здавалось програв у боротьбі із зброєю, вийшов переможцем із громадянської війни: Совіти не мали іншого виходу, як проголосити Українську Радянську Республику, незалежну, з надії що зможуть поборати українські змагання. А тепер під впливом українського національного руху вони приневолені йти на серьозні уступки українським націоналістам. Назва Української Радянської Республики не є вже назвою без реального значіння".

„Упадок давньої Росії дав змогу віджити давнім поневоленим країнам. Упадок Союзу Радянських Республик теж дасть колись нове життя цілій низці народів, що не могли свобідно вдоволитись в рр. 1917—1920. Між цими народами на Україну випаде перша роля; 37 міл. її мешканців це могутня нація; коли вона вибоpе собі знову право до життя, тоді вже не дозволить нікому володіти нею проти своєї волі".

З наведеного бачимо, що французький журналіст поінформований про українську проблему як на французькі відносини добре.

Перед виборами.

Бандитська демагогія.

Майстрами розпереzаної, бандитської демагогії все були москвофіли. Хто не вірить, нехай переглядне передвоєнні „Русскі Слова" чи „Голоси Народу". Редактори їх кермувалися специфічною етикою, мали окремі демагогічні прийоми у відношенні до своїх противників: воювали найбільш безсоромною брехнею, напастями, інвективами, інсинуаціями, волочачи людську честь по болоті своєї віктемної, чорносотенної душі. А стиль, себто вислів тієї „ангельської" музики", що грала в їх багатострунних душах, це какофонія найбільш огидної ординарности.

Те „духове" багатство демагогічного бандитизму переняли в спадщині їх післявоєнні нащадки: „галіцко русскі", уппісти і ліві сельроби. Вони, виступають під різними прапорами, сповняють волю теперішньої чи будучої (а одночасно й минувшої) Росії. Вони, хоч ніби то йдуть окремими шляхами, хоч виступають у виборах окремими листами (20, 26 і 19), то в суті річи в них одно завдання: праця для Росії, все одно якої. А ця праця для Росії є одночасно працею для її західного сусіда, бо Польща для України є лише другою стороною російської медалі. В тій праці галіцко русскі, уппіські Брюховецькі та сельробівські неомосквофіли поділилися ролями: окремо йти, машерувати, але разом, спільно вдаряти. На кого? Думаєте, що може на ворогів українського народу, його самостійности, може на кольонізаторів української землі, на експропріяторів її багатств, на денаціоналізаторів українського народу? Ні! Читайте всі „Русскі Голоси" та „Землі і Волі", „Ради" і „Праці", а вкінці „Сель-Роби", а переконаєтеся, що якась стихійно дика ненависть з кожного рядка тих „ідейних" органів дише проти Українського Нац.-Демокр. Обєднання, проти політичної організації, яка боролася і бореться не лише словом, але й ділом за найвище добро українського народу, за його волю і долю.

Українське Нац.-Демокр. Обєднання, як перед війною національно-демократична партія — ось головний ворог тих трьох москвофільських організацій. І зовсім природньо, бо УНДО, бо його члени активно працюють над культурним піднесенням українського народу, за самостійного чинника в сімї европейських народів, бо УНДО бореться за власну політичну емансипацію української нації. А вони — „галіцко-русскі", уппісти і сельроби? Вони працюють для Росії, для російського білого чи червоного царства, вони сповняють віковічну волю Брюховецьких. [illegible]

УНДО є зовсім природна й оправдана. Але чи зараз та поважність мусить сплювати гноєм демагогії, чи в поборюванні свого противника муситься затрачувати всяку людську подобу?

А однак так воно є в дійсности. Віль-міть до рук хочби останнє (11-те) число „Праці" і прочитайте той „духовний корм", який вони безплатно роздають українським масам. А ще більшої огиди набирете до них московських плазунів, коли поглянете на „освідомлюючі" ілюстрації і на ту „творчість", що виблискує під ними. Ті славні демагогічні „твори", випліт ледачої зізіпнутої душі, фігурують поруч капральських фотографій упепівських „водкапів духа", всіх тих запічкових „Наполеонів", що по шинках „ратують український народ" перед... УНДО-м, або здобуваються на акти активного хуліганства, як про це свідчать події в Перемишлянах. Їх бандитська кооперація з унсівцями і польським шумовинням у Перемишлянах не є припадком. Гарні душі находять себе.

Найцікавіше в тому всьому, що упепісти, які були води в рот набрали після огидного вчинку Шварцбарда, а навіть посередньо його похвалювали, тепер поборюють УНДО хулігансько-антисемітською демагогією.

В ту саму дудку грає й „Русскій Голос", тихий союзник „Праці" і „Ради". В ч. 212 з 26. лютого читаємо в органі російських чорносотенних поміщиків і галицьких кацапських мамелюків.

„Всі українскі партії однодушно проводять горячу борьбу против Ундо і обвиняют его в тім, що оно, вшйшовши в длвок національн. меньшинств, продало народні інтереси жидівскій і нѣмецкій буржуазії. Невзираючи на повну справедливість того обвинення, читателя українских демократичних газет поражає страстність їх випадів против Ундо. Бо і на самім ділі чого-ж то їм возмущатися? Ундо яким було, таким осталося, а ніхто так, як другі українскі партії, не знав і не знає его природи, бо ще недавно они совмістно з Ундо продавали народні інтереси німцям і жидам. При виді того, що творится на украінскім „могумілку", становится ясним, що українскій партійний козел уже точно вышков, що народні масси *освобождаются от самостійного дурмана і, щоби спасти себе, приносят в жертву Ундо і взвалюе на него всю вину.* Трудно, однако, щоби такий маневр удался. Надто довго всі ви „папці" обманювали народ, щоби він позволив собе дальше водити за ніс".

Чи не спілка, чи не духове споріднення вже обмосковлених і вступаючих на шлях обмосковлення Бруховецьких? А видаваний для „українських виборців" огидний свисток „Земля і Воля" виявляє наскрізь ідентичний спосіб думання і стиль з „Працею". Навіть ілюстрації ті самі.

Ясно, що і „Сель-Роб", що в короткому часі відбув таку головокружну „ідейну" еволюцію, не лишився позаду своїх духових батьків й учителів Марковних, Пелехів і Луцкевів.

На тему розцвітання демагогії пише „Нова Зоря" (ч. 15 з 1. ц. м.):

Демагогія процвитає тепер найкраще не з чисто більшовицьких органах (ті вже виспівалися), але в закантурених радикалів. До них належить головно орган „Праця". Він у ч. 23 приніс передовицю, де в кожній стрічці приходить слово „нарід", „народу", „народові" і т. д. Нпр.: „До сойму можуть увійти як українські посли тільки щирі (о!) непродажні українці, (одно тонке питаннячко: чи українці, котрі видають пр. два органи, хоч зломаного гроша при душі не мають, можуть бути „незалежні"? Розуміється, ми не підозріваємо Вп. Панів з партії „Праці" у продажности, тільки в залежности, нпр. від лихварів, які дають гроші на процент і то грубий (Ред.) народові відомі, серед народу працюючі, такі, що для народу хочуть працювати (видко, що в тій партії є два гатунки непродажних українців: одні вже сараки працюють „для народу", а другі хочуть працювати) і його (значить: нарід) боронити" і т. д. без кінця... Такої „народолюбної" партії ще не було як світа та сонця. Аж та партія роздасть „без викупу" навіть останню дебру і нетру! Собі не лишить з „народові дасть". Бо вона з непродажних українців і тому не буде продавати жадної нетри. Всьо дарує без викупу... (Грицю, Грицуню! Чи то не ти таке виписуєш „бідному народові"?...). Дальше пише „Праця", що Україна за Збручем розвивається в гарну (!) національно-хлопську державу... розуміється, з електрифікацією й ласками для — агітаторів, котрі хвалять гарну державу, а з батогами для хлопа, котрий у ній стогне так, як не стогнав навіть за панщини. Алеж чому редактори „Праці" не їдуть в ту „гарну державу"? В цілій статті „Праця" нападає наше духовенство за те, що воно не вірить в ту „гарну державу" і в щирість „редакторів" „Праці". І „Праця" „боронить" перед духовними — нашу Церкву! Словом хоч сядь тай плач зі сміху — такі дивогляди виписує орган партії „Праці". Та сего не досить! Далі „боронить" той орган не тільки на „бідний нарід" і „бідну церкву", але й гетьманів — і то перед д-ром Біляком за те, що той буцімто мав прозивати наших гетьманів, а перед Тершаківцем навіть за те, що той буцімто мав — потакувати. Треба знати, що оо пп. Біляк і Тершаковець кандидують проти партії праці, котра уважає більшовію „гарною державою". Видко, що в тих околицях прихильники совєтів уважають вказаним спекулювати на такій поважній річи як історична ідея, відповідно до інструкцій більшовиків, що можна на всім спекулювати, а потому всьо оплювати... Вкінці закидає „Праця" також о. Шупалові, що й він „прозивав гетьманів" негарними словами! Радимо товаришеві з „Праці" не писати про гетьманів ні зле ні навіть добре, бо се товаришеві так не до лиця, як напр. корові везти золоту карету разом з арабським конем. Вже лучше нехай товариш натякає, що всі інші кандидати „продажні", лишень ті „непродажні", котрі йому виплачують стрічкове і тому їх „треба вибирати" для народу. Потому є в „Праці" образок, як священик віщає двох хлопів і везе на собі пятьох жидів, а шестий жид вилазить на нього... Таких ілюстрацій не було ще в нас від часу, як „батько" Трильовський „опікувався бідним народом", поки нарід не сказав йому, що має досить...

Словом: демагогія, повінь демагогії, хуліганства і бандитизму. А що вродить цей посів, яке буде жниво? На всякий випадок — нічого доброго, не для УНДО, лише для тих мас, які „освідомляють і освічують" московські головачі.

„Українські селяни і робітники" на листах Сель-Роб-лівиці.

Українське Нац. Демокр. Обєднання приступило до бльоку непольських народів на основі взаїмного порозуміння й обопільних уступок. Німці, жиди й білоруси підтримують українців, а українці підтримують інші непольські народи. Творячи бльок непольських народів, УНДО не лише здобуло жидівські голоси на Холмщині й Підляшу, де при самостійній акції не вийшов би ані один український посол, але й виходило з того заложення, що краще буде, як у польських законодатних установах сидітиме німець чи жид, як поляк. Зрештою, на листах УНДО в Галичині нема ні одного жида. А всеж таки радикали, упепісти, кацапи і всі вороги Обєднання поборюють його тим, що — мовляв — злучилося з жидами. Перед у цій акції ведуть упепісти. Але цікаве, що вони так завзято поборюють УНДО при допомозі найнижчого і безглуздого антисемітизму, хоч на листах УНДО в Галичині нема ані одного жида, а якось не добачують жидів і поляків на листах союзного Сель-Роба-лівиці. А вистане взяти до рук тільки ч. 23 „Сель-Роба", щоби між виставленими Сель-Робом-лівицею кандидатами стрінути таких українських селян і робітників: Ціллер Моріц, робітник, пов. Самбір, — Яжемжовскі Юзеф, слюсар, Перемишль, — Котелла Станіслав, робітник, пов. Чесанів, — Кішко Бржи, трамв. кондуктор, Львів, — Розенталь Леон, торг. помічник, Станиславів, Тау Хаскель, шевський робітник, пов. Коломия, — Пйорун Ігнац, рільник, пов. Тернопіль, — Фрідель Чеся, робітник, пов. Самбір. Фалюк Антоні, робітник, пов. Коросно, — Внечковскі Казімеж, слюсар, Сянів, — Азен Мозес, кравець, Перемишль, Шмаль Франціше?, робітник, Львів, — Тобіс Франціше?, м. Берестя, Новік Хаїм, робітник, м. Пинськ, Домбровскі Антоні, робітник, пов. Замость, — Виганоиска Феліксa, кравчиня, пов. Янів, — Вайсман Йосиф, робітник, пов. Грубешів, — Хабіор Каспер, робітник, пов. Красностав.

Чиж це „українські селяни і робітники"? А упепісти мовчать. Нічого про цих „українських селян і робітників" навіть не згадують. Чому? Чи треба пояснень?

Польські пророцтва.

Львівські польські авгури вже пророкують на тему виборчих висл'дів. У „Слові Польскім" з 2. ц. м. здеградований ватажок польських кольоністів пророкує ось що на тему вислідів найближчої неділі:

„Щодо виглядів на вислідн для 4. березня для Хлопського Сторонництва, то я є більшим оптимістом, як я був перед місяцем. Щиро кажучи, тоді рахував я на те, що 10% сільського населення, польського й українського, піде з нами. Сьогодні можу рахувати на 20%. Щодо інших угрупувань, то листі „24" обіцяно 3—4 мандати зі Сх. Галичину: місті Львові 1—2, в Самборі — 1, в Тернополі 1. ППС вийде правдоподібно скромно з 1 мандатом львівським і 1 стрийським. Відносно небагато здобуде також „одинка", не вважаючи на її терор. Жидів оцінюю на 6 мандатів. *Українці здобудуть багато менше, якби то виходило з відношення населення; спричинить це внутрішнє розбиття в тому таборі. Через поділ на безліч угрупувань, яке у них бачимо, змарнують стільки голосів, що здобудуть найвище 40 мандатів*".

Львівський вшехпольський ватажок д-р В. Свірський сподіється, що „Кат.-народовий бльок" (вшехполяки) здобудуть у Сх. Галичині найменше 2 мандатів, а у Львові 1—2. „Одинку" оцінює він при успішности натиску на 4—6 мандатів. Бриль розвиває агітацію в округах: львівськім, золочівськім і тернопільськім, але його вигляди дуже слабі і непевні.

„Жиди мають певний мандат у Львові і майже певний у Станиславові. Здобуття мандатів у інших округах залежить від того, в якому проценті жидівські голоси впадуть на „одинку". На основі наших інформацій, не вважаючи на заходи „одинки", кількість тих голосів буде мінімальна. Щодо українських сил, то головна боротьба ведеться між 18 (УНДО), 22 (радикали), 19 (Сельроб-Лівиця) і 26 (Українська Партія Праці або петрушевичівці). *Як характеристичний момент у тій боротьбі треба зазначити, що листи ч. 22 і 26 боряться з 18-кою під знаком антисемітизму.* З відомостей, що доходять з ріжних сторін, годиться оцінити, що шанси листи ч. 22 є дуже поважні. Є це головний конкурент УНДО. *Сили так укладаються, що майже в жадній окрузі жадна з українських лист не здобуде більшости. Крім того боротьба серед українців є виняткова завзята*".

Вже недалекий той час, коли дійсність перевірить всі ті пророцтва.

На виборчому фронті.

ПЕРЕДВИБОРЧИЙ ПІДГОТОВЧИЙ РУХ У КРАЮ.

ОКРУГ 48 (ПЕРЕМИШЛЬ).

Бірчанщина.

Дня 15. січня і дня 29. січня ц. р. відбулися два передвиборчі віча в **Явірнику Руськім**. На обох вічах реферував д-р Михайло Ільницький з Бірчі, о. Заворотюк і сел. Данило Стецик. На віча явилися також представники сельробів кандидат на посла Бак і студ. Волилець, однак свідомі селяни висміяли їх і по гарній промові сел. Стецика заявили, що підуть до виборів тільки під синьо-жовтим прапором партії УНДО, яка репрезентує всі кляси українського народу.

Дня 10. лютого ц. р. відбулося в **Явірнику Руськім** третє з ряду віче. Проводили сел. Йосиф Бурда і Степан Мехно, реферував канд. на посла о. Маринович. Після нього почав промовляти сельробівський кандидат Стах Бах, однак його пусту балачку присутні висміяли і не позволили йому докінчити. Промовляв ще сел. Уляновський і о. Заворотюк. На цьому вічу присутні висказали щераз довіря проводові Обєднання і завізвали всіх селян Бірчанщини голосувати тільки на листу ч. 18. Дня 8. лютого ц. р. відбулося передвиборче віче в **Бірчі**. Проводив вічем сел. Тирявський і Мирон Голова. Реферували канд. на посла о. Маринович. Промовляли ще Данило Стецик, Іван Уляновський, Федь Беніцький і Юрко Беніцький, Евген Голова і о. Заворотюк. Ухвалено голосувати тільки на листу ч. 18. Дня 10. лютого ц. р. відбулося передвиборче віче в **Питкові Руській**. Проводив Василь Струс і Іван Крайник. Реферував о. Йосиф Маринович, промовляв сел. Данило Стецик і Іван Уляновський. Ухвалено резолюції за партією УНДО і листою ч. 18. Дня 11. лютого ц. р. відбулося віче в **Маляві**. Реферував о. Маринович. Промовляли селяни Уляновський і о. Заворотюк. Рішено голосувати тільки на листу Обєднання ч. 18. Дня 15. лютого ц. р. відбулося віче в **Жогатині**. Проводив сел. Кіндрат (?) Кокетка і Степан Бендас. Реферував о. Заворотюк. Ухвалено одноголосно голосувати тільки на листу ч. 18.

ОКРУГ 49 (САМБІР).

Довірочна нарада в Самборі.

Дня 20. лютого ц. р. відбулася довірочна нарада мужів довіря і місцевих Комітетів самбірського повіту в Самборі. Присутніх около 20 делегатів. На салю хотіла вдертися горстка радикалів, щоби розбити нараду, однак присутні не допустили їх і наради відбулися спокійно і поважно. Проводив сел. Їкрій Тарнавський з Бикова, промовляли о. декан Тисомир, студ. Луцький, о. Столяр і о. Федевич. Після дискусії присутні приняли ряд резолюцій, в яких признали, що УНДО своєю програмою забезпечує господарські, релігійні й національні інтереси українського народу, ухвалили довіря проводові партії УНДО, осудили класову боротьбу, яку впроваджують у нас під теперішню хвилю деякі партії і візвали все українське селянство самбірського повіту і цілої Галичини віддати свої голоси тільки на одинокому праву національну партію УНДО і листу ч. 18.

Самбірщина.

Дня 15. лютого відбулося передвиборче **віче УНДО в Рупеневі**. Реферував делегат Іван Корчинський, присутні заявилися одноголосно за Нац. Обєднанням і рішили всі свої голоси віддати на його листу ч. 18.

Дня 16. лютого ц. р. відбулася передвиборча нарада в **Лішоватім**, проводив Іван Тозків, Шимоняк Василь і Ів. Сторожук. Реферував делегат Ц. К. УНДО Ів. Корчинський. Присутні одноголосно заявилися за листою ч. 18. Вибрано місцевий передвиборчий Комітет УНДО.

Лісько.

Дня 19. лютого ц. р. відбулося велике передвиборче віче в **Устриках**. Присутні були селяни з майже усіх сіл судового повіту, які по береги виповнили салю. Віче отворив о. Вербинець, якого присутні вибрали одноголосно провідником. Реферував кандидат на посла листи ч. 18 селянин Гринько Тершаковець. Після нього забрав голос делегат Центрального Комітету УНДО Іван Корчинський. В часі обох промов старалися внести на салю замішання представники ППС і сельробу, однак селяни своєю рішучою поставою заставили їх замовчати і не допустили до голосу їх агітатора Бучовського. Всі присутні заявилися за листою ч. 18.

Дня 1. лютого ц. р. відбулася передвиборча нарада в **Монастирці** і того самого дня передвиборче віче в **Глиннім**. Реферував на обох делегат УНДО Іван Корчинський. Після реферату навіть деякі б. сельробівці заявили, що зривають зі сельробом, а будуть підтримувати щиро-національну партію УНДО і деякі з них увійшли навіть до виборчого Комітету У. Н. Д. О. Всі присутні рішили голосувати тільки на одиноку листу ч. 18.

Мостищина.

Повітове віче в Мостиськах.

В понеділок дня 20. лютого 1928 р. в торговий день відбулося з рамени Повітової Організації велике повітове віче в Мостиськах, в якім взяло участь понад 600 селян з усіх місцевостей мостиського повіту. Віче отворив заст. організатора сего повіту о. канонік Пшепюрський зі Старяви. На внесення одного з вічевиків вибрано до президії віча о. Пшепюрського зі Старяви і п. Михайла Бонка з Чернови. Річевий реферат про програму УНДО і виборчу ситуацію виголосив кандидат на посла з сего округа д-р Степан Біляк, адвокат з Городка Яг. Його промови слухали вічевики з запертим віддихом. Опісля промовив другий кандидат на посла з цего округа, відомий діяч Мостищини, п. дир. Степан Байдала, вказуючи, що УНДО є тою одинокою українською організацією, яка дбає про інтереси всіх верств української нації. Після него зголосився до слова посольський кандидат з листи ч. 22 Микола Рогуцький. Як довго захвалював перед вічевиками УНДО, кажучи, що це є дійсно національна партія, що її посольські кандидати, як д-р Степан Біляк і п. Байдала — це люди чесні і добрі українці — вічевики спокійно його слухали, та як лише хотів пояснювати радикальну програму у відношенні до церкви — знявся на салі такий грімкий протест, що Рогуцький мусів занехати дальшу промову. На вічевій салі явився ще якийсь агітатор „одинки" і кандидат на посла з рамени УПП. Козлович. Коли обидва вони зневажливими окликами стали переривати поважний хід нарад, нетерпелива селянська молодь вхопила обох індивідуів за карк і серед загального посміховиська викинула з вічевої салі — на свіжий воздух для отверезіння. Віче закінчив палкою промовою д-р Степан Біляк і на його внесення ухвалено одноголосно резолюцію, висказуючу повне довіря для УНДО і взиваючу весь загал Мостищини до віддання своїх голосів на народню листу ч. 18.

В понеділок дня 20. лютого ц. р. відбулося передвиборче віче в Чернові, одній з найкращих і найсвідоміших громад Мостищини, яку перед кількома днями серед ... старався збаламутити радикал Рогуцький. Вічем проводив старий діяч цего села, сел. Михайло Бонк. Реферати виголосив посольський кандидат д-р Степан Біляк, адвокат з Городка Яг. Опісля промовляли ще кандидат на посла п. Ст. Байдала з Мостиськ і о. кан. Пшепюрський зі Старяви. Присутні вічевики були прямо захоплені змістом промов тих бесідників і серед незвичайного одушевлення рішили віддати свої голоси виключно на листу ч. 18.

Дня 15. січня і 15. лютого ц. р. відбули...

ся передвиборче зібрання в селі Мачинівська **Воля.** Реферував студ. Левко Заяць, який пояснив програму УНДО і завізвав присутніх до одноцілого національного фронту під прапором одинокої національної понадклясової партії, якою є УНДО. Вибрано місцевий виборчий комітет і ухвалено голосувати тільки на листу ч. 18.

Невдалі радикальні віча.

В неділю дня 12. лютого ц. р. влаштували радикали своє віче в **Дорожеві,** Реферував цілі 3 години д-р Дороцький, а коли зголосився до слова делегат Ц. К. УНДО Іван Корчинський, д-р Дороцький розвязав віче. Однак більше присутніх заявилося за Обєднанням і тоді о. Татомир отворив нове віче Обєднання, на якім висував програму цеї національної понадклясової партії і напятнував кирмию радикалів. Подавляюча більшість присутніх заявилася за Обєднанням і листою ч. 18. Такою самою невдачею, як радикальне віче, скінчилося того самого дня також віче сельробів. Побіду віднесла листа ч. 18.

Таксамо не вдалося радикалам віче в **Самборі,** скликане на день 12. лютого ц. р. Хоч Самбір має бути буцімто фортецею радикальної партії, однак вже при виборі президії доказали свою подавляючу більшість прихильники партії УНДО. Довжезний реферат на тему капіталізму і соціялізму виголосив д-р Рогуцький. Після нього забрав голос делегат Центрального Комітету УНДО зі Львова Іван Корчинський, який висказав потребу одної понадклясової партії у цей так важний час, та візвав всіх до одного народнього фронту під прапором УНДО. У відповідь делегатові УНДО д-р Рогуцький, д-р Кіцула і Хомик обливали помиями партію УНДО, однак присутні осудили ту їх кинвію, загальний настрій звернувся проти радикальної партії, так що радикали не мали навіть відваги ставити своїх резолюцій.

Хирівщина.

Дня 19. лютого ц. р. відбулося передвиборче віче в **Сушиці Малій.** Вічевики з малими виїмками заявилися за УНДО і листою ч. 18. Дня 20. лютого ц. р. відбулася передвиборча нарада в **Бойковичах.** Одноголосно ухвалено голосувати на листу ч. 18. Дня 21. лютого ц. р. відбулося велике передвиборче віче в **Сушиці Великій.** Після реферату і дискусії ухвалено голосувати тільки на листу ч. 18. З таким самим успіхом відбулося дня 22. лютого ц. р. передвиборче віче в **Посаді Хирівській,** дня 23. лютого передвиборча нарада в **Слохинях** і дня 24. лютого велике віче в **Терлі.**

Дня 13. лютого ц. р. відбулося передвиборче віче в **Балигороді** в салі „Народнього Дому" при участи около 700 виборців. Дня 15. лютого ц. р. відбулося велике віче в **Устриках** при участи около 800 виборців. Дня 17. лютого ц. р. відбулося велике передвиборче віче в **Устриках Долішних** при участи около 500 виборців. Дня 19. лютого ц. р. відбулося велике віче під голим небом в **Мигалцю,** при участи около 1500 виборців. Дня 15. лютого ц. р. відбулося віче під голим небом в Чайковичах пов. Рудки при участи около 700 виборців і в **Підгірцях** при участи 300 виборців. Всі ті віча як повітові, так і по окремих селах стаються правдивою маніфестацією українських селян за Обєднанням і листою ч. 18. Деякі хирівчиняи, хоч приходили з виразним заміром розбити віче, не мали відваги навіть забрати слова. На всіх вічах реферував кандидат на посла листи ч. 18 Гринь Тершаковець.

Старосамбірщина.

Дня 10. лютого ц. р. відбулося жіноче передвиборче віче у **Ваньовичах.** Віче відкрила п. Марія Ярош. Того самого дня відбулося жіноче віче в **Бабині.** Дня 11. лютого ц. р. відбулося передвиборче жіноче віче в **Старім Самборі** — присутніх 100 осіб. Віче отворила п. Марія Дашова, проводила Ольга Павловська. Дня 15. лютого ц. р. відбулося жіноче віче в **Блажові.** Проводила Марія Ільницька і Катерина Яворська. Присутніх до 300 осіб. На всіх вічах реферувала делегатка Ц. К. УНДО п. Вигнанська зі Львова. Все жіноцтво Самбірщини з одушевленням заявилося за партією УНДО і листою ч. 18.

Городеччина.

В четвер дня 2. лютого ц. р. відбулося передвиборче віче в **Мшані к. Львова.** Віче отворив о. Петро Проць, проводили вічем селяни Микола Молда, Петро Гриців і Петро Молда. Реферат виголосив кандидат на посла адв. д-р Ст. Біляк з Городка Яг. В дискусії забрав слово якийсь агітатор з ППС (з листи ч. 2) та в хвилі, коли накинувся на УНДО, вічевики закричали його і висвистали. Віче ухвалило одноцушно голосувати на листу ч. 18.

Дня 2. лютого ц. р. відбулося віче в **Суховолі,** пов. Городок Яг. Вічем проводили селяни Гринько Давид, Іван Джиговський і Михайло Навроцький. Передвиборчий реферат виголосив кандидат на посла адв. д-р Степан Біляк з Городка Яг., якого промови вислухали вічевики в найбільшім напруженні. Після дискусії, в якій усі бесідники заявилися за УНДО рішено одноцушно голосувати на народню листу ч. 18.

В неділю дня 5. лютого ц. р. відбулося віче в **Річичнах,** пов. Городок Яг. під проводом п. Теодора Чучука на просторім подвірю обійстя п. Германовича. Реферати виголосили д-р Степан Біляк і д-р Северин Тузяк, оба з Городка Яг. На вічу засновано передвиборчий Комітет, який має занятися виборчою підготовкою в користь листи ч. 18, на котру рішили вічевики одноцушно голосувати.

В суботу дня 11. лютого ц. р. відбулося віче в **Керниці,** пов. Городок Яг., на якім реферував відпоручник Пов. Виборчого Комітету в Городку Яг. п. Северин Тузяк. Поважний хід віча старався перебити якийсь польський агітатор з під стягу „2" (ППС), якого опісля соромно викинено зі салі, після чого рішено одноцушно віддати голоси на листу ч. 18.

В неділю дня 1. лютого ц. р. відбулося під проводом о. Гн. Плешкевича окружне віче в **Добростанах,** пов. Городок Яг., в якім взяло участь около 600 селян з Добростан, Волі Добростанської, Каменоброду, Галичанова і околиці. Передвиборчий реферат виголосили кандидат на посла адв. д-р Степан Біляк з Городка Яг. і селянин Іван Котиляк з Галичанова. Вічевики рішили одноцушно голосувати на листу ч. 18.

В неділю дня 12. лютого ц. р. відбулося віче в **Дроздовичах,** пов. Городок Яг., на якім реферував п. д-р Северин Тузяк, відпоручник Пов. Виб. Ком. в Городку Яг. Селянство рішило одноцушно піти за листою ч. 18.

В середу дня 15. лютого ц. р. в свято Стрітення відбулося окружне віче в **Повітні,** пов. Городок Яг. На вічу, яке відбулося під голим небом мимо морозу і заверюхи явилося около 500 селян з Повітна, Цунева, Зушиць і Сторони. Реферат д-ра Степана Біляка з Городка Яг. і дальші промови о. Ляховича з Повітна, сел. Гриька Мурціля зі Сушиць і п. Михайла Садкового з Цунева — рішили всі одноцушно віддати свої голоси на одиноку українську національну листу ч. 18.

В середу дня 15. лютого ц. р. відбулося в селі **Великополе,** пов. суд Янів віче під проводом місцевого пароха о. Войковського. Передвиборчі реферати виголосили д-р Степан Біляк з Городка Яг. і о. Г. Ляхович з Повітна. По промові п. Гр. Мурціля з Сушиць і п. М. Садкового з Цунева — рішено віддати голоси на листу ч. 18.

В неділю дня 12. лютого ц. р. відбулося в **Братковичах** пов. Городок Яг. під проводом селянина Пилипа Барщівського передвиборче віче, на якім реферат виголосив селянин Осип Капцір з Угерець Незаб. Вічевики рішили піти за листою ч. 18.

В пятницю дня 17. лютого відбулося віче в **Завидовичах,** пов. Городок Яг., на якім реферував відпоручник Пов. Виб. Комітету в Городку Яг. п. д-р Северин Тузяк. По його дуже річевім рефераті і дискусії селяни присутні рішили одноцушно голосувати на листу ч. 18.

В неділю дня 19. лютого ц. р. відбулося віче в **Ставчанах,** пов. Городок Яг. На вічу явилося около 400 селян під проводом місцевого пароха о. І. Божейка і селян Миколи Мороза, Михайла Дідика і Михайла Кушка. Передвиборчий реферат виголосив кандидат на посла адв. д-р Степан Біляк з Городка Яг., якого присутні вислухали з запертим віддихом. По промовах селян п. Олекси Мерцала з Бартатова і Михайла Дідика зі Ставчан зголосився до слова якийсь молодий панок, що в часі віча заїхав в село автом в товаристві кількох поліціяів. В хвилі коли почав він промовити по польськи, вічевики закричали його, домагаючись, щоби говорив по українськи. А коли він заявив, що по українськи не вміє — вічевики по переведенні голосовання голосами всіх з виїмком 2 рішили йому не уділити слова. Не помогло також домагання команданта місцевого постерунку, щоби його допустити до слова — і засоромлений панич з „одинки" разом з поліціянами поїхав автом дальше, а зібраний народ ухвалив одноцушно голосувати на щиро-народню листу ч. 18.

В неділю дня 19. лютого ц. р. відбулося в **Бартатові,** пов. Городок Яг. передвиборче віче під проводом сел. Олекси Мерцала. Виборчий реферат виголосив д-р Ст. Біляк з Городка Яг. В дискусії забирали слово селяни Олекса Мерцало, Василь Мерцало та ін. Знаменною появою було, що один з бесідників заявився зразу за „2" — опісля прихилився до ч. 22 — а коли референт і п. Олекса Мерцало всесторонно вияснили йому земельну програму УНДО — заявився і він за щиро-народньою листо ч. 18, на яку рішили голосувати всі присутні так мущини як жінки.

Село **Вороців,** явірського повіту, опанував агітатор УПП. Костишин. Мимо цего вибрався сюди й кандидат на посла з рамени УНДО адв. д-р Степан Біляк з Городка Яг. і в неділю 19. лютого ц. р. над вечером уладив передвиборче віче при участи около 500 селян. В вичерпуючім рефераті, виголошенім налко д-ром Ст. Біляком представлено точно програму У. Н. Д. О. та виборчу ситуацію в повіті, при чім промовець візвав селян, щоби не допустили до розбиття українських голосів при виборах, бо се було би національним злочином. Опісля Костишин накинувся на УНДО, кажучи м. ін., що УНДО дістало від жидівських рабінів 50.000 дол. Ті і тому подібні нісенітниці збив поважною промовою селянин Олекса Мерцало з Бартатова і кандидат на посла д-р Степан Біляк і в пізну вже ніч при великім здвизі вічевиків ухвалено на внесення д-ра Степана Біляка резолюцію, взиваючу провід УПП., щоби вицофав своїх кандидатури з округів, де їх виставлення може довести до ослаблення українського національного фронту.

ВИБОРЧИЙ ОКРУГ 52. (СТРИЙ).

Стрийщина.

В останніх днях відбулися наші більші передвиборчі збори в **Колодниці, Братківцях, Волі Довголуцькій, Комарові, Гирнім, Олексичах, Жулині, Стинаві Вижній, Стинаві Нижній, Голобутові, Стрию і Дашаві.** На вічах в Братківцях, Волі Довголуцькій, Гирнім і Стрию реферував кандидат Остап Луцький. На великім окружнім вічу в Жулині промовляв адв. В. Лужецький, на вічу в Голобутові інж. Кравців, на вічу в Колодниці о. К. Петрушевич, на вічах в Комарові і Олексичах бувший радикальний кандидат, селянин Ромашишин (який ще перед п. Ковалем зрозумів, що агітуючи далі за листою 22 нагнав би воду тільки на лотоки „одинки". На вічу в Дашаві виголосив головний реферат канд. Максимович. На інших зборах реферувала українська молодь. Цікаво підкреслити, що на вічу в Гирнім сельробівський агітатор Льоньо Лотоцький хотів задурити людей долярами, які в великій скількости прийшли до сельробівського комітету „від наших братів в Канади" і які сараха Льоньо мав роздати також в Гирнім. Поверх тисячна сільського люду, зібрана на тім вічу, викинула Льоня з віча разом з його обіцяними юдиними долярами. Всі віча заявилися одноголосно за єдиною незалежною українською листою ч. 18.

Турка н. Стр.

29-го п. м. відбулася в Турці довірочна нарада поверх сотні представників всіх громад турчанського повіту. Загальну виборчу справу пояснив кандидат Остап Луцький, як перевести технічно вибори в повіті зреферував кандидат Д. Великанович. В часі наради вдерлася на салю (виважнивши двері) бойівка одинки. Поліція „не могла" вивинути її. Завдяки розумному тактови президії, обидвох промовців і зібраних людей, чвалтури найманих батярів не потрафили розбити наради, яка в урочистій повазі і серед бадьорого настрою пройшла до кінця. Закінчено нараду відспіванням народнього гимну.

Лютовеччина.

Дня 25-го лютого ц. р. відбулося передвиборче віче в **Хмілю.** Проводив о. Харгаліс, реферував д-р Паславський з Лютовиськ. Того самого дня відбулося віче в **Дверняку,** проводив п. Потях, реферував д-р Василь Паславський. На обох вічах присутні заявилися за листою ч. 18. Дня 26-го лютого ц. р. відбулося віче під голим небом в **Лютовиськах.** Вічем проводив о. Михайло Паславський. Реферував д-р Василь Паславський. Присутні одноцушно заявилися, що будуть голосувати тільки на листу ч. 18.

В безконечній черзі...

ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС 17-ЬОХ.

ДВАЦЯТЬСЕМИЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ.

ДВАЦЯТЬОСЬМИЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ.

На нинішній розправі зізнавав власник автодорожки Здзіслав Кудевич на обставину, як шофер Гасман оповідав йому про свою їзду на вул. Тарновського. Оборона мала відомости про те, що цей свідок оповідав у товаристві більшого числа осіб, що дату їзди Гасмана (19. жовтня) устійнив він на спілку з Гасманом, а не сам Гасман, тому обор. д-р Шухевич просив покликати на цю обставину двох свідків. Проти цього внесення заявився прокуратор, що при тій нагоді позволив собі виступити проти тактики оборони взагалі. На цю промову зареагував як слід обор. д-р Старосольський. По нараді трибунал рішив тих свідків не переслухувати.

Після того обор. д-р Шухевич звернув увагу на те, що представник поліції, який бере весь час пильну участь у розправі і сидить за столом між трибуналом і лавою присяглих, показував членам лави присяглих інструкцію У. В. О. на тему, як мають члени У. В. О. боронитися перед судом, хоч внесення на відчитання цієї інструкції трибунал відкинув. З уваги на те обор. д-р Шух. просив відчитати ту інструкцію, аби з нею могла познайомитися й лава оборонців. По нараді трибунал зреасумував свою попередню ухвалу в цій справі і цю інструкцію відчитано.

Опісля предсідник повідомив, що св. Анна Ліпа на поліції не зголошена, тому годі її віднайти. При кінці відчитано листи обв. Яницької до Ів. Вербицького (які допущено передучора на внесення д-ра Давидяка) і листи Ів. Вербицького до неї.

—о—

Розправа зачалася переслуханням свідка

Здзіслава Кудевича,

літ 37, рим. кат., власника автодорожки, якого заприсяжено.

На питання предсідника св. оповідає, що шофер Гасман був у нього занятий ок. 6 місяців. У часі вбивства кур. Собінського Гасман ще не був занятий у свідка, тільки старався про приняття. І саме, коли св. говорив раз з Гасманом на місті („на плацу"), оповідав йому Гасман, як він возив двох молодих підозрілих людей на вул. Тарновського. Ця розмова мала місце або останнього дня жовтня або 1. листопада 1926. Гасман казав свідкові, що він перечитавши в газетах про авто, набрав переконання, що то він возив тих убийників. Це він говорив цілком певно, без вагань.

На пит. д-ра Шухевича свідок каже, що число його авта є 8202. Дальше каже, що він їсть обіди в молочарні львівській („Львовянка", при вул. Сенкевича). На пит. д-ра Шух. чи св. оповідав у тій молочарні, що він обчислив разом з Гасманом і прийшов до переконання, що це було 19. жовтня, св. перечить.

Після того обор. д-р Шухевич просить переслухати як свідка інж. Н. Воробця, зам. Войтіха 4., а також власника тої молочарні, для ствердження факту, що св. Кудевич оповідав у тій молочарні, що був переслухуваний повних 5 годин на поліції і тоді сказав, що Гасман не подав йому дати 19. жовтня, але що вони разом у двійку обчисляли і дійшли до переконання, що Гасман їздив на вул. Тарновського 19. жовтня.

Прокуратор спротивився тому внесенню і різко запротестував проти того, що оборона на кожного його свідка, а навіть на свідків, представників влади, покликає своїх свідків і старається його свідків дезавувати.

У відповідь прокураторові забрав слово адв. д-р Старосольський і запротестував проти того, що прокуратор зачинає особисту боротьбу, хоч він це закидав обороні. Прокуратор рішуче переступив границі. Оборона мала вістку про цю розмову св. Кудевича в молочарні вже перед десяти днями, а вжеж оборона на світі може зректися переслухання свідка на таку важну обставину? Ми маємо — говорив д-р Стар. — не тільки право, але й святий обовязок протиставити тезам прокуратора і взагалі акту обвинувачення свої докази. І прокуратор і ми є тут тільки сторонами, а вирішить це все вже тільки трибунал і вперва лава присяглих. Прокуратор і ми співпрацюємо тут тільки як сторони. Тому оборонець д-р Старосольський відзиває до прокуратора, аби не покликувався вічно на владу, бо оборона має право відкликувати свідків. В цій справі каже він дальше, що вимагає від нас усіх якнайбільше спокою й об'єктивности. Оборона має виїмково тяжку задачу, тимбільше, що їй закидається привилюдно в пресі не тільки некультурність, але взагалі всякі головні гріхи. Тому обороні якнайбільше залежить на спокою й об'єктивности, аби в цій салі запанувало вкінці право і справедливість.

В цій справі трибунал відбув нараду і рішив відмовити внескам оборони на покликання св. інж. Воробця і власника молочарні „Львовянка", бо навіть як би св. Кудевич зробив там подібний вказ, то на думку трибуналу він не має значіння тому, що тут на салі цей свідок сказав зовсім що інше.

За інструкцію У. В. О.

Зголосився до слова адв. д-р Шухевич і звернувся до трибуналу з просьбою реасумувати ухвалу трибуналу в справі невідчитування інструкції УВО в справі того, як мають боронитися її члени перед судом, бо цю інструкцію заступник поліційного уряду, що бере участь у розправі, вже показав суддям присяглим і вони з нею познайомлені. Внесення своє обор. д-р Шух. мотивує тим, що тільки суд обовязаний переводити докази, а ніхто інший. Тимчасом цю інструкцію знає вже лава присяглих, а не знає її оборона. З уваги на те оборонець просить прочитати ту інструкцію в цілости.

Прокуратор підтримав теж те внесення оборони (яке було свого часу і його внесенням) заявляючи від себе, що лава присяглих очевидно має керуватися тільки тим, що їй подасть до відома суд, а не тим, що доходить до її відома поза тою салею.

Після того предсідник заявив, що цю інструкцію прочитає по павзі. При тому повідомив з уряду, що видав відповідні зарядження, аби ніхто непокликаний не контактувався більше з суддями присяглими.

Інструкція У. В. О.

По павзі відчитано згадану інструкцію УВО, в якій подається в кількох (7) точках, як політичні вязні мають поступати і як боронитися в слідстві й на розправі. Між іншим подається в ній, що члени УВО мають відмовляти своїх зізнань; не говорити про ніщо з поліцаями і не переконувати їх про доцільність своїх ідей і змагань, бо це не веде до ніякої цілі і поліцая ніхто не переконає; про ніщо не питатися й не інформуватися, бо при тому можна самому виговоритися; в суді всьому заперечувати й не брати на себе ніякої вини, бо це не є геройство, тільки дитяча наївність; боронитися приноровлюваним до себе терором і побоями; не покликатися на алібі перед судом; не іритуватися, коли товариш обтяжить його, бо це може бути також провокація, і не засипувати його з помсти; не просити амнестії, бо це негідне члена УВО і понижає його перед ворогом.

Листи Яницької й Ів. Вербицького.

Після того відчитано 7 листів і 1 картку обв. Яницької до обв. Ів. Вербицького. В листах тих пробивається великий ідеалізм і любов до народу з одного та сильний песимізм і зневіра з другого боку. В кожнім з тих листів (усі вони з жовтня й листопада 1926) обв. Яницька нарікає на кепський стан свого здоровля, а в деяких говорить навіть з резигнацією про свою смерть, яка одна увільнить її від життєвих страждань.

При кінці прочитано й 4 листи обв. Ів. Вербицького до Яницької. І в нього переважає песимістичний тон і якась резигнація.

На тому закінчено нинішню розправу. Продовження — завтра.

Останні вісти.

НОВИЙ АНГЛІЙСЬКИЙ АМБАСАДОР У БЕРЛІНІ.

Льондон, 1. березня 1928.

Король Юрій підписав іменування Горація Ромбольда, дотеперішнього амбасадора в Мадриті, на таке саме становище в Берліні. Шість зиму світової війни Ромбольд був шарже д'афер у Берліні. Думають, що іменування Ромбольда причиниться до затіснення поправи англо-німецьких взаємин.

ПРОЦЕС „БІЛОРУСЬКОЇ ГРОМАДИ" ПЕРЕРВАНИЙ.

Вильно, 1. березня 1928.

Процес проти членів „Білоруської Громади" перервано з причини надходячих виборів. Процес почнеться щойно 13. березня п. р.

ПРИСУД ЧЕСЬКИХ ЛЕТУНІВ.

Луцьк, 1. березня 1928.

В процесі чеських летунів-дезертирів Міхі і Марка, що хотіли перелетіти до СРСР запав присуд за намаганий збройний виступ і намагане вбивство команданта постерунку. Суд засудив Міхі на 4 роки тяжкої вязниці, а Марка на 2 роки.

Біржа.

Гроші.

Долар 8·87·00—8·87·50, канадійський долар 8·83·00—8·83·50, корони чеські 0·26·00—0·26·31, австрійський шілінг 1·25·00—1·25·50, рум. лей 0·05·50—0·05·51, французький франк 0·34·50—0·35·00, швайцарський франк 1·71·32—1·71·50, англійський фунт 43·40—43·70, німецька марка 212·35, данцігський гульден 1·7·99, червінець 3·50—32·81.

Золото: 20 кор. 36·45—36·70 20 франків 34·41—34·70, 20 марок нім. 42·45—42·50, 10 рублів рос. 46·80—47·20.

Срібло: кор. австр. 0·63·51—0·68·70, 5 кор. австр. 3·50—3·55 фльорен австр. 1·75—1·80, рублі рос. 2·90—3·00, копійки за рубель 1·45—1·50.

Збіжже.

Пшениця двірська 50·00—51·00, пшениця селян. 47·7—48·25 жито 39·00—40·00, ячмінь бровар. 39·00—40·00, ячмінь на мливо 35·50—36·50, ячмінь пастівний 31·75—32·75 овес 32·00—33·50, кукурудза румунська 25·00—26·00, бараболі рафовані 5·50 6·00, фасоля біла 48—58, фасоля колірова 43·00—46·50.

Театри.

„Коопер. Український Театр" під дирекцією Й. Стадника (вул. Шашкевича).
Перерва.

Міський великий театр:
2-го г. 7·30 веч. „Гра кохання і смерти".
3-го 3·20 попол. вистава для молоді.

Міський „Театр Новин":
2-го г. 7·30 веч. „Лише Ти".
3-го г. 7·30 веч. „Лише Ти".

Кіна.

Апольо: „Червона танечниця".
Лев: „Потвора та дівчина".
Палас: „Графиня Данішева".
Фотопляна: „Білі ночі".
Казино: „Ночі рож".

З театру.

(Ромен Роллян: „ГРА СМЕРТИ Й КОХАННЯ", драма, у Вел. міськім театрі).

Ромен Роллян палкий оборонець революції, що творить під погідним небом західної Швейцарії, дав живу, схвильовану картину, видерту із кервавої історії французького терору. Як великий мистець він сам схвильований тим, що малює перед нашими очима: сам не в силі був би відповісти, чи передана ним трагедія промовляє сильніше як обвинувачення рев. процесії чи як пеан у честь животворного землетрусу. Та авторові не йде тут про шкіру тезу, хоча героєм вибрав великого Лявуазіє, що вмів жити для тез і вмирати за них.

В основу твору лягли два великі розчарування діяча та вченого: розчарування в суспільне щастя загалу, здобуване шляхом гільйотини та насильства і розчарування в власне щастя, здобуване ціною довголітнього кохання. Із двох гірких спроб зневіри, велика душа добуває нову віру в людину та її ідеали. Є в житті — як сказав хтось — безвихідні ситуації; але нема таких, з яких не можна би вийти із честю. Навіть смерть уміє кинути останній усміх коханню, а кохання — смерти.

У цій грі між двома бігунами життя бачимо як із людини проривається природа двох найдальших бігунів нашого єства: наскрізь звіриної пристрасти та найвищих шпилів ідеалізму. Навіть змарноване життя для якоїсь ідеї осягає великий промінь, коли людина в силі перемогти в собі чисто біологічне привязання до нього і своєю жертвою дає приклад, що існують чесніші смерти, ніж життя. Є в цій пєсі Р. Роллана той сам могутній порив спорідненої ідеї, що в Ібсена „Росмерсгольм". Вся трагедія проходить перед нами в протязі кількох годин, не лишаючи нам часу на театральну ілюзію. Хоча якою дошкою є центральна спеція героя пєси, мало хто був утомлений нею, слухаючи її у найбільшій напрузі, як і всю виставу.

Постановка — мистецька.

У. Р-ий.

Памятайте, що всякі збірки на нагробник на могилі І. Франка треба посилати до Центробанку, Львів, Ринок ч. 10, I. пов. на щадничу книжечку ч. 7912.

НОВИНКИ.

— Арештування. Арештували дир. Івана Порітка з Рогатина, в Янчині, коли він приїхав туди із виборчими картками Українського Нац. Демокр. Обєднаня і відставили його до вязниці в Бережанах. У селі Ниневі Долішнім арештували д-ра Тимкова, скінченого юриста і селянина Миколу Шалавагу і обох відставили до арештів у Болехові.

— Львівська хроніка. Вломники відвідали ще раз каси „Центросоюзу" при вул. Зіморовича 16, але були сильно покривджені, бо за всю свою працю найшли всього 82 зол. — Три особи пробували одного дня смерти: 22-літній штукатурник Дида хотів отруїтись денатуркою, 26-літня служниця Попель і жінка невідомого прізвища — йодиною.

— Ще про митові зловживання. У звязку з новинкою „Львівська хроніка" з дня 28. лютого, дістаємо поясненння, що введене там імя п. Горошко як замішаного у зловживання у митовім львівськім уряді перепутане з якимсь зброїсм Хорошек. П. Горошко не тільки в цю справу незамішаний, але навпаки нас переводити санацію у даним уряді.

— Цензурна передовиця. „Газета Варшавска" сконфіскована за політичну передовицю хотіла видати негайно повочисло і найшла такий спосіб на заповнення сконфіскованих шпальт: поміщення передрук приписів із куховарської книжки про „мгуміну". Хто зна, чи дотичні читачі не читали цієї передовиці із більшим зацікавленням.

— Катастрофи й нещастя. На лінії Висока Коло—Тарнів поїзд переїхав віз із селянином. — На Кубані рушила крига і настали повені. На ріці гори леду, які треба розбивати динамітом. У станиці Славянській вода прорвала гать і залила 80.000 десятин пасовиськ. — В італ. місті Моріяго згоріло кіно, а в ньому 35 осіб. — В італ. провінції Бреннеро лявинал засипав трьох нім. туристів, між ними талановитого молодого письменника Райха. — В еспанській провінції Гуельва у повені згинуло 14 осіб.

— Смерть дипльомата. Помер бувший амбасадор у Льондоні кн. Карло Ліхновський у 67 р. життя. Був він сином пруського генерала від кавалерії. Почав він свою карієру в 90 рр. як радник посольства у Відні. Згодом став близьким приятелем кн. Бюлова, цікавився живо літературою та мистецтвом і звернув на себе увагу широкою освітою. Амбасадором у Льондоні став у 1912 р., у вірі, що зможе для Німеччини приєднати симпатії Англії. Підчас війни видав він для приватного вжитку брошуру „Моя льондонська місія від 1912 до 1914 р.", де доказував, що невдача цієї місії була виною берлінського уряду, який не піддержував його в його праці. Цю брошуру використали Союзні держави як засіб пропаганди проти Німеччини, а Ліхновського виключили за неї із пруської „палати панів". У книжці, яку видав минулого року „На шляху до безодні" Ліхновський доказував, що вся катастрофа Німеччини була наслідком її союзу з Австро-Угорщиною, що втягнула Німеччину у війну своєю дурною політикою.

— Жінка і дипльомати. У льондонськім м-стві заорд. справ звільнили довголітнього заступника державного секретаря Грегорі на підставі підозріння, що він у своїй дипльоматичній праці не був зовсім незалежний від життя одної гарної жінки Дин, опутаної пристрастю азартної гри. Його обвинувачують у тім, що одна зредагована ним дипльоматична нота звернена до СРСР рахувалась із можливістю, щоби пані Дин могла заробити більші гроші на спекуляції валютовими девізами.

— Памятник для куховаря. У Парижі вибудують памятник куховареві, найбільшому мистцеві „класичної" французької кухні Карем, що вмер у 1833 р. Карем пішов на службу як кухонний помічник у 9 р. життя і перейшов школу від найбільших ресторанників аж до кухні славного дипльомата Талєрана. Карем студіював тайни гастрономічного мистецтва як справжній учений, проштудіювши всю дотичну літературу. Він здобув собі імя за „Цісарства"; у 1814 р. проводив історичним бенкетом Конвенту; був куховаром англ. наслідника престола, згодом на австрійськім, англійськім і російськім дворі, у Ротшильдів і різних амбасадорів, найбільших смакунів своєї доби. На старість списав свої спомини і залишив твір „Куховарське мистецтво 19-го віку". Його останні слова перед смертю, перервані болями серця, були звернені до одного із своїх товаришів, якому він пояснював, як треба було зробити страву присланy йому, недужому, а останні рухи його руки, коли йому забракло віддиху, показували як треба було замішати сос, щоби був добрий.

— Світова всячина. 19-го лютого відкрили в Києві т. зв. контрактовий ярмарок. — У Москві зібрався VI-ий всесоюзний зїзд робітників преси. — Із Вильни повідомляють, що у Воложині арештували комуніста Ботка, тайного курієра Комінтерну, що їхав із Москви із ріжними паперами. — Металевий промисл у Берліні заповідає страйк, який може поширитись на всю півн.-зах. територію. — Папа з нагоди 10-ліття свого входу на престол відповів із подякою президентові Польщі за побажання пересилаючи „свої батьківські побажання для улюбленого польського народу". — У ріжних містах Англії поліція переводить трусн у живучих там китайців, що займаються продажю заборонених наркотиків. — У Москві помер останній брат Г. Плеханова Н. Плеханов у 76 р. життя. — Чехословаччина погрожує Польщі, що вірве з нею торговельний договір, тому, що вона не згодилась на злагіднення митових розпорядків. — Під льондонським парляментом відкрили при нагоді будови нового кабля потайний коридор, зроблений ще в середніх віках. — У Будапешті арештували гімн. вчителя д-ра Пілісіца, який утративши посаду крав дорогоцінности та одіж по домах, куди ходив у гості.

— Спростування помилки. Повідомляють нас, що о. сов. Іван Рудович дав на виборчий фонд Львівського Виборчого Комітету 20 зол., а не 10 зол., як подано в попередньому числі „Діла".

Справа організації наших хорів.

ЗЇЗД ПРЕДСТАВНИКІВ ХОРОВИХ УСТАНОВ.

Можна сміло сказати, що заранжований дня 2-го ц. м. у Львові зїзд представників наших хорових організацій вповні удався. Зїзд цей був зініційований новим виділом Львівського „Бояна" і на нього зявився чимала кількість провінціональних делегатів, а крім цього прибули і місцеві організатори, хоча не всі, бо на жаль не всі були запрошені, та повідомлені через зїзд. Треба іменно знати, що у Львові істнують добре ведені церковні хори у всіх парохіяльних церквах, а дірігенти цих хорів не менше інтересуються і світським співом. Також не бачили ми на зборах заступників львівських та підльвівських читальняних хорів, ані дотичної Секції тов. „Просвіта" хоч мусимо признати, що „Просвіта" відограла уже чималу ролю в організації хорових і музичних кружків при своїх читальнях і т. п. Та поминаючи це все, не можна відмовити ініціяторам доброї волі, лиш-би вони не зупинилися на самих тільки початках, як це у нас уже кілька разів бувало.

А саме давно ще перед війною істнувало у нас бездушне товариство, засноване на статутах під назвою „Союз співацьких та музичних товариств" чи щось таке, і животіло це товариство тільки на папері, бо статути були уложені в шафі, а роботи не було ніякої. Зовсім подібною була справа організації церковних хорів, закроєна у нас перед кількома роками на широку скалю як секція музичної комісії при катедрі св. Юра у Львові, зініційована найкращими знавцями нашого церковного співу в музики взагалі. Та й тут скінчилося на жаль тільки на кількох засіданнях, а ціла справа пішла в непамять.

Крайня пора була застановитися серіозно над організацією наших співочих та музичних товариств, і тому не дивно, що зїзд удався. Після гарно обдуманого реферату у тій справі о. Северина Сапруна з Дрогобича, розвилась широка дискусія над субстратом реферату, як і взагалі над цою справою. Були всякі думки і пропозиції, та вкінець кінців порішено вибрати комісію, яка малаб остаточно уложити статут „Союзу" на кооперативних основах, і скликати загальні збори в цілі остаточного заснування нового товариства. Збори ці малиб відбутися в день Шевченківського концерту у Львові, передтим однак мають усі заінтересовані поважною справою дістати проєкт статуту у відписі, а саме найголовніші точки статуту, щоби самі збори легко перевести.

Повертаючи до дискусії, яка відбулася на тім зібранні, не можна не здержатися від деяких уваг щодо цілей одного „Союзу". Пропозиція одного з учасників, щоби майбутній Союз обіймав тільки організацію хорових товариств, чи пак кружків, по моєму не є доцільна й тому можна пропонувати, щоби Союз занявся дійсно будовою нашого не тільки співочого, але й музичного життя. Уважаю, що всяка сегрегація, себ-то розділ цеї роботи на хоральну та інструментальну, є під теперішню пору передчасна, бож фактично хто мав коли небудь до діла з музично-організаційною роботою, цей мусить признати, що робота (організаційна) хоральна й інструментальна мусить бути одною. Коли у нас у Львові сяк-так обидві роботи можна розділити, то на провінції розділювати їх в ніякому випадкові не можна. Отже тому „Союз" повинен обняти організацію наших співочих і музичних товариств, кружків і т. д. і назва його звучалаб тоді „Союз українських співочих та музичних товариств".

Завдання такого Союзу булоб велике а робота широка. Тому добре булоб застановитися над вибором директорів, які окрім певної, що так скажу фахової освіти, далиб запоруку роботи і то невбиякої. Переважна часть наших кооперативних установ хромає власне з причини злої Дирекції, яка марно або зовсім не платна, не працює як слід і в кінці спричинює при цілковитій байдужности Надзірної Ради цілковитий занепад інституції. На це маємо докази у самому Львові де протягом кількох років повстало а заразом і загинуло або й загибає щонайменше 25 кооператив. Коли кооператива „Союз українських співочих та музичних товариств" має працювати як слід, то мусить перш усього придбати фонди на покриття адміністраційних видатків, до яких в першу чергу зарахувати треба платні директора, чи урядовця. Хто знає, чи не мав в тому випадкові рації о. Евген Осадца, який пропонував передати цілу ту функцію (організацію хорів і т. д.) тов. „Львівських Боян", розуміється тимчасово т. є. аж до часу, коли після розвитку організації заснування нового товариства мусілоб бути конечне.

Перед майбутнім „Союзом" ще одно велике завдання, а саме видавництва. Коли виданнями нотного матеріялу займаються у нас досі звичайно самі композитори, що є рівночасно і їх адміністраторами і своєї функції так скоро не позбудяться, то осталоб „Союзови" видавання журналу, скажім власного органу, який інформувавби про музично-співоче життя.

І на тім полі були у нас теж спроби, що дали певний моральний і матеріяльний дефіцит. „Союз" на дефіцит жадного покриття не буде мати, а на самих передплатників та анонси рахувати годі. Також доходи з великих краєвих монстр-концертів підуть хіба на покриття коштів подорожи учасників до Львова, і т. п. Отже в кождім випадку треба добре, і то дуже добре застановитися над роздобуттям необхідних фондів для ведення „Союзу". Колиб ініціятори зуміли підшукати людей, котрі цілою душею хотілиб віддатися праці в „Союзі" і то безкорисно, та зумілиб зредукувати адміністраційні розходи до мінімум, а натомісць пощастилось би їм зєднати масову кількість передплатників видань „Союзу", тоді Управа і Надзірна Рада не потребувалиб простягати руки за даниною якої ніхто уже не хоче давати, та друкувати відозви, яких ніхто не читає.

Зборами проводив проф. Гриневецький, а секретарював п. З. Попель. В оживленій дискусії забирали голос: о. Осадца, пп. Дрималик, Котович, Людкевич, Безкоровайний, підписаний та інші. До редакційної комісії статутової вибрано 5-х учасників з правом кооптації і можна сподіватися, що праця комісії (референт п. Озримович) уже розпочалася на добре, так що в найближчих днях буде розісланий проєкт статута, а в березні буде заснований Союз.

Н. Арехлишенко.

Українським виборцям Львова під увагу.

Українські виборчі комітети для всіх дільниць Львова.

Подаємо до відома українських виборців у Львові, що наші виборчі комітети для поодиноких дільниць містяться в слідуючих льокалях:

1. **вул. Косцюшка 1 а, II. пов.** — центральний виборчий комітет для цілого Львова;
2. **Крупярська 15** — виб. комітет для личаківської дільниці;
3. **Краківська 17, I. пов.** — для середмістя;
4. **Жовківська 62** — для жовківської дільниці;
5. **Супінського 21** — для стрийської дільниці;
6. **Городецька 95** — для городецької дільниці;

Комітети виборчі для VI дільниці Львова містяться при вул. Потоцького ч. 58 і при вул. Здорова ч. 7. Всякі інформації в справі виборів уділюється від 5—9. год. веч., а в день виборів через цілий день.

Крім того є ще такі комітети:

1. при **вул. Рутовського 22** („Українська Бесіда") — комітет державних і приватних урядників та вільних професій інтелігенції;
2. **Бляхарська 11** (Т-во св. Йосафата) — жіночий виборчий комітет;
3. **Краківська 17** (Т-во „Сила") — робітничий комітет;
4. **Руська 3** („Міщанське Брацтво") — міщанський комітет;
5. **Мохнацького 6** партер — комітет українських купців;
6. **Супінського 21** — комітет українських студентів вищих шкіл;
7. **Вірменська 25** — ремісничий комітет;
8. **Косцюшка 1а II. пов.** — власників реальностей;
9. **Краківська 17** — дозорців.
10. **Бляхарська 11** — комітет слуг.

Львівським виборцям до відома!

В списі вулиць, виданім Українським Народним Виборчим Комітетом на місто Львів, зайшла друкарська похибка, а саме: при вул. **Підвале** пропущено число виборчої комісії. Ця комісія має **ч. 6** і міститься в Ратуші.

В останніх днях змінено льокалі виборчих комісій **ч. 66** і **ч. 67**, які містилися досі при вул. Набеляка **ч. 67** і Сташлн **ч. 3**, в цей спосіб, що тепер містяться вони в гімназії Сиядецьких при **вул. Шимоновичів ч. 13.**

Дописи.

ТИСЬМЕНИЦЯ. (*Подвиги сельробівського „кооператора"*). Як сельробівські спасителі обдурюють наш нарід хай послужить слідуючий факт. На сельробівській лісті ч. 5 поставлений між іншими як кандидат на посла Лишега Петро, за звання якого подано „кооператор". Хто думав би, що цей „кооператор" заслужився дійсно працею на кооперативному полі серед нашого народу, цей дуже обманувся би, бо цей панок це не кооператор а гробокопатель наших кооператив. Вернувши з України з заробленим там більшим грошем, наш „кооператор" зачинає вести в Тисьмениці в Українськім Нар. Домі приватну крамницю обчислену на власний добрий зиск, а кооперативна ідея не була йому ані в пяті. Коли кілька ідейних одиниць маючи на оці добро свого народу перебрали цю крамницю на річ Українського Нар. Дому, наш пан „кооператор" заложив чисто капіталістичне підприємство. Він взявся до торговлі мукою, шкірою та ін. і робить добрі інтереси. Народні справи для нього зовсім не істнують, вони його обходять як пса пята нога. Шукаючи за наживою вкупується в члени кооперативи „Віра" і стає членом управи кооперативи Український Нар. Дім. Це вже, як повторяє, робить з любови до сельсько-робітничих мас. Та ця велика любов до робучих мас не перешкаджає йому панкови побирати в кооперативі Український Нар. Дім місячно по 2½ сотики, по двайцять долярів місячної платні — отже грошевит зложених нашим народом! І за що? За свою руїнницьку роботу в тих народніх установах, бо в короткому часі довів він до [illegible] кооператор [illegible] „Віра" [illegible] [illegible]

як так далі піде то д-м кооперативи піде на бубон!" Чесні громадяни, як то сельробівський „кооператор" працює для добра кооператив! А ще треба знати, що цей „кооператор" звинив ринок кущевої крамниці кооперативу, котра мала великі видатки на гарний розвій — а то усе з приязни до робучих мас! А спитайте, кілько кооператив цей панок заснував, кілько злюстрував, кілько дав кооперативних відчитів, рефератів і т. п. Відповідь буде звучати: ані одного, ані одісінького. Бо пощо?! Хай селянсько-робітничі маси гинуть, щоби пану „кооператорові" було добре, щоби міг жити як буржуй і то коштом того робучого люду. І тумана наші „кооператор" народ, що орав і сіяв а мав все що їсти, і тільки з палицею посвашеровував, як мілі працюють тяжко. Та усе має свій край. Пізнався народ на пану „кооператорові" і крикнув: не дамо себе одурювати, геть з сельробівським обманом, ні один свідомий українець не смíє голосувати на листу ч. 8, на котрій яко кандидати є поставлені такі „діячі", як Петро Лішта.

Емілян Сендецький,
в Тисьмениці.

Відозви й комунікати

З ПРЕЗИДІЇ УНДО.

Комунікат.

По дні 4-го березня має остатися для переведення сенатських виборів той сам організаційний апарат, який був для виборів соймових. Окружні Виборчі Канцелярії мають вести працю дальше в тих самих домівках і в тих самих повітах як вела її досі, а посольські і сенаторські кандидати є обовязані лишитися в своїх округах і вести дальше виборчу акцію для виборів до сенату. Належить конечно в кожнім судовім повіті скликати бодай одну довірочну нараду для обговорення технічних справ, звязаних з голосуванням до сенату. Переконатися, чи є картки до голосування на місцях і чи зголошені мужі довіря до поодиноких обводових виборчих комісій. Найменше ухилення від праці може дуже некорисно відбитися на виборах до сенату, а вибори до сенату не є менше важними від виборів соймових, тимбільше, що при них маємо можливість процентово здобути більше мандатів чим до сойму.

За Президію ЦК УНДО:
Д-р Дмитро Левицький, голова.
Д-р Любомир Макарушка, в заст. ген. секр.

З ГОЛОВНОГО СЕКРЕТАРІЯТУ УНДО.

Комунікат.

Мужі довіря листи ч. 18 мають негайно по обчисленню голосів передати записані ними висліди голосування до Головного Секретаріяту у Львові. Висліди просимо подавати телеграфічно, або телефонічно. Цілу ніч по 4-ім, аж до 11-ім березні буде дижур в Секретаріяті. До деяких обводових виборчих комісій комісії певно не допустять наших мужів довіря, то там про вислід голосування повинна довести кожна свідома одиниця, якій буде відомий вислід голосування в даного обводу. Про вислід голосування слід повідомляти і Окружні Виборчі Канцелярії.

За Головний Секретаріят:
Д-р Любомир Макарушка, в заст. ген. секр.

Заклик до виборців 47 округа (Ряшів-Ярослав.)

Невідповідальні особи підшиваються під УНДО стараються утеважнений український мандат в ряшівськім окрузі ч. 47, в цей спосіб використовувати, що розголошують вістку, немовби українська політична організація цего округа заявила голосувати тепер на листу „русских". Заявлюємо, що українська політична організація цего округа такого вирішення не приняла, але навпаки вона найгостріше осуджує всякі змагання до компромісу з „русскими", яких уважаємо за паразитів на живім українськім тілі і котрих існування між нами кінчається. Тіли не так йде про здобуття мандату, як радше про поширення здорової політичної організації і закріплення української свідомости між населенням. Голосувати на ворожу нам партію, значить те саме, що поширювати деморалізацію. Число здобутих голосів — хотяй невеликих — буде одним із численних доказів нанесеної нам кривди при уневажненні листу на підставі арт. 102. виб. орд. і підставою акції при майбутніх поновних виборах. Тому то взиваємо усіх громадян виб. округа ч. 47, щоби голосували тільки на одинокий українську листу ч. 18, незважаючи на те, що вона уневажнена в 47. виб. окрузі.

Лежайськ, дня 25. лютого 1928.

За політичну організацію УНДО М. Хомяк.

Відкриття ветеринарного бюра при „Сільськім Господарі" у Львові.

Краєве Господарське Товариство „Сільський Господар" у Львові, при вул. Зиморовича 21, відкрило у себе бюро для всіх справ, що звязані з ветеринарійною медициною. Бюро веде голова ветеринарної Секції Товариства д-р Мирон Стахурський, а працюють у ньому, як урядовці інші ветеринарні лікарі. При співпраці цих фахових сил бюро має можність влаштувати при філіях і кружках по всьому краю ветеринарні курси для селян, що вже почато в підльвівських околицях, а приготовляється довший окремий курс у Львові. Однаке, щоби дати змогу нашим селянам членам „Сільського Господаря" кожно ясно користати з безплатної помочі в ветеринарних справах, це ветеринарне бюро даватиме даром відповіди у всіх тих випадках, коли нагла поміч не є конечною, а розпізнання хороби може бути переведене самим селянином, на підставі відповіди з бюра. На кошти пересилки відповідей треба залучувати по 30 сот. почтовими значками. Треба надіятись, що наші селяни, що є членами „Сільського Господаря" скористають з цього бюра ветеринарних порад і тим охоронять себе перед непотрібними втратами.

Краєве Господарське Товариство
„Сільський Господар".
Інж. Юліян Павликовський, в. р.
президент
Інж. Евген Храпливий, в. р.
директор бюра.

Нові книжки і видання.

КНИЖКИ:

Богдан Лепкий: „**Полтава**". Історична повість. І. Над Десною. Львів 1928. Накладом книгарні Наукового Т-ва ім. Шевченка. Ст. 330, фор. 8°. Ціна 8 зол. Головний склад у книгарні Наукового Т-ва ім. Шевченка Ринок 10.

Poradnik prawniczy, zbiór ustaw oraz pism w sprawach administracyjnych, samorządowych karnych, cywilnych, wojskowych, podatkowych, szkolnych i t. p. Zebrał i ułożył d-r Marek Buczma-Czapliński kand adwokatury z egz. sędz. i obrońca w sprawach karnych. Nakład trzeci. 6—10 ty tysiąc Wydawnictwo „Wiadomości Gminnych" Lwów Warszawa-Poznań 1928. Вийшло в серії: Adwokat ludowy. Стор. 5.9+XV. Форм. 8°

ЖУРНАЛИ:

„**Літературно Науковий Вістник**". Річник XXVII. Том XCV. Книжка III. За березень 1928, Львів. Зміст: Е. Маланюк: Марії Башкірцевій; О. Ніжик-Івашенко: З циклю „Ви"; С. Левченко: Наддніпрянщина; Б. Гомзин: Sic transit; І. Маркін: Непохитна; М. Черемшина: Верховина; Л. Р мен: Соната; гр. М. Тишкевич: Уривки зі спогадів; А. Крезуб: Облога Києва; М. Ч: Перша кохана; Ст. Смаль-Стоцький: Обовязок української науки супроти Шевченка; Д. Донцов: Сенсора (докінчення); Е. Жалю Бляско Ібанєс; Г. Гайне: Таємниця; Д. Донцов: Тактика виборча; Бібліографія; Нові книжки.

„**Наша Земля**", суспільно-політичний і літературний журнал під редакцією Н. С. Іренджи-Донського. Виходить щомісяця в Ужгороді. Рік видання II. Число 2. за лютий 1928.

„**Світ**", ілюстрований журнал, виходить двічі в місяць. Ч. 4. за лютий 1928. р. Зміст: І. Г.: Син Сонця, А. Вартовий: Фрагмент, М. Приймак: Галюнка добра (з лемківських оповідань). Тарас Франко: Проблеми фізичного виховання. Ор. Ор.: Дві представниці танцю, П. К. На зустріч, Подорож до Конга. І. Зубенко: Як сотворено Еву? (з народніх сміховинок), Мих. Рудницький: Зелені заслони. Відкриття з перед 6000 літ в Месопотамії, Дороге каміння, Моріс Декобра: Покора на чесність (перекл. І. Станицький). Загадка з перед трьох тисяч років, Г. Еверс: Найвище кохання (тал.), Веселий кутик.

Русская Школа за рубежом, педагогічний журнал під редакцією проф. С. І. Гессена, С. І. Карцевського, Н. Ф. Новожилова і проф. Д. М. Сокольцова, виходить у Празі накладом „Объединения Земских і Городских Деятеле в Чехословакии". Рік вид. V. Ч. 25. Стор. 152. Форм. 8° і ч. 26. Стор. 160. Форм. 8°.

„**Slovansky Prehled**", sbornik pro poznávéní politického, hospodářského, společenského a kulturního života slovanských statu a národu. Redactor: Adolf Cerny. Число 2. Річник XX. Лютий 1928.

✝ Посмертні згадки.

Антоніна Ванчицька, жінка емерит. управ. народ. школи в Іваничах б. Збаража, упокоїлася дня 18. лютого 1928 в 79 році життя. Покійна була вельми горячою патріоткою та живо інтересувалася нашим суспільним життям. У кожній передвиборній акції за австр. часів приймала Покійна живу участь в обороні рідної справи. За все своє 50-літнє подружжя життя була зразком жінки і матері. Похорон відбувся дня 21 лютого 1928 при участи великого числа громадян. Нехай легкою буде для Неї рідна земля для якої так щиро та безкорисно трудилася!

ОПОВІСТКИ.

Репертуар Нового Українського Театру під дир. П. Карабіневича:

Коломия:
3. III. Царевич.
4. III. Два злодії. 13-?

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.